

UUSI TUTKIMUS SYFILISDIAGNOSTIIKKAAN

Otamme 15.10.2008 alkaen käyttöön uuden tutkimuksen syfilisdiagnoosiin:

Tutkimus: S -Treponema pallidum, vasta-aineet
Lyhenne: S –TrpaAb
KL-numero: 4942

Treponema pallidum –spesifisiä IgG- ja IgM-luokan vasta-aineita mittaava **S –TrpaAb** – tutkimus on tarkoitettu **ensisijaiseksi seulontatutkimukseksi** syfilistä epäiltäessä. Positiivisista ja raja-arvoisista näytteistä tehdään ilman erillispyyntöä jatkotutkimuksena TPHA-testi (S –TPHA) ja kardiolipiinimääritys (S –KardAb). S –KardAb (2031) tutkimus on edelleen ensisijainen hoidon tehon seurantatutkimus.

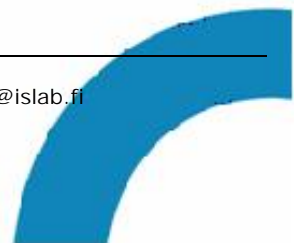
TrpaAb -tutkimus on toistaiseksi validoitu vain seeruminäytteille, likvori ei sovellu näytteeksi. **Neurosyfilistä epäiltäessä syfilisdiagnoosi on varmistettava S –TrpaAb tutkimuksella ennen likvorinäytteiden tutkimista.** Neurosyfiliksen diagnostiikassa ensisijaisia likvoritutkimuksia ovat Li-TPHA (3263) ja Li-KardAb (3362). Likvoritutkimusten vertailututkimuksina käytetään S –TPHA (2759) ja S –KardAb tutkimuksia, jotka tulee tilata erikseen.

Liitteenä tutkimuskuvaukset.

Ulla Kärkkäinen
Apulaisylilääkäri

Aino Laatikainen
Sairaalasolubiologi
044-7178759

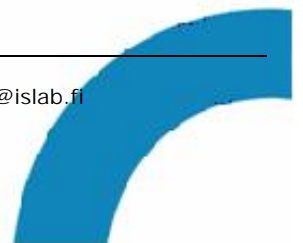
Jakelu Aluelaboratoriojohtajat
ISLAB alueen terveyskeskukset ja sairaalat
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin terveyskeskukset ja sairaalat
KYSin osastot ja poliklinikat
ISLABin ulkopuoliset asiakkaat
Intranet ja internet

S -Treponema pallidum, vasta-aineet
S -TrpaAb, 4942

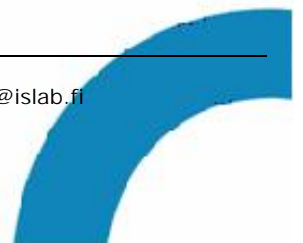
<i>Indikaatio</i>	Syfiliksen (kuppa) seulonta
<i>Näytteenotto</i>	1 ml seerumia
<i>Säilytys</i>	Jääkaapissa
<i>Menetelmä</i>	Kemiluminisenssi mikropartikkeli immunomääritys (CMIA). Testi mittaa Treponema pallidum -spesifisiä IgG- ja IgM-luokan vasta-aineita. Positiivisista ja raja-arvoisista näytteistä tehdään jatkotutkimuksena TPHA-testi (S -TPHA) ja kardioliipinimääritys (S -KardAb).
<i>Tulkinta</i>	Viitearvot: negat Treponema pallidum -vasta-aineet ilmestyvät muutaman viikon kuluttua tartunnasta, joten negatiivinen tulos ei poissulje aivan alkuvaiheen tartuntaa. TPHA-testillä varmistettu positiivinen tulos osoittaa, että potilaalla joko on tai hänellä on joskus ollut Treponema pallidum -infektio. S -TrpaAb ja S -TPHA -testien mittaamat vasta-aineet säilyvät usein myös hoidon jälkeen läpi loppuelämän. Hoidon seuranta, ks. S -KardAb (2031).
<i>Tulos valmiina</i>	Viikon kuluessa.
<i>Tekopaikka</i>	ISLAB

TREPONEMA PALLIDUM HEMAGGLUTINAATIO (TPHA) SEERUMISTA S -TPHA, 2759

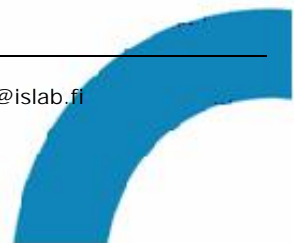
<i>Indikaatio</i>	Syfiliksen (kupan) diagnostiikka epäselvissä tapauksissa. Neurosyfilistä epäiltäessä Li-TPHA (3263) tutkimuksen rinnalla tehtävä vertailututkimus. Huom! Ensijainen syfiliksen seulontatutkimus on S -TrpaAb (4942).
<i>Näytteenotto</i>	Seerumia 1 ml.
<i>Säilytys</i>	Jääkaapissa.
<i>Menetelmä</i>	Treponema pallidum -spesifisiä vasta-aineita mittaava passiivinen hemagglutinaatio.
<i>Tulkinta</i>	<p>Viitearvot: Titteri alle 80</p> <p>TPHA-testi tulee positiiviseksi 1-2 kuukauden kuluttua infektiosta ja säilyy positiivisena syfiliksen sekundaari- ja tertiaarivaiheissa. Testi säilyy positiivisena myös onnistuneen hoidon jälkeen. Positiivista TPHA-tulosta voidaan yleensä pitää luotettavana merkinä syfiliksestä. Vääriä positiivisia, pääasissa matalia TPHA-tittereitä voidaan todeta esim. autoimmuunitaudeissa ja infektioissa.</p> <p>TPHA-testiä käytetään positiivisen S -TrpaAb -tuloksen varmistustestinä. Myös positiivinen kardioliipinitestin (S -KardAb) tulos varmennetaan TPHA-testillä.</p> <p>Katso myös S -TrpaAb (4942), S -KardAb (2031) ja Li-TPHA (3263).</p>
<i>Tulos valmiina</i>	Viikon kuluessa.
<i>Tiedustelut</i>	Puh. (017) 17 3211
<i>Tekopaikka</i>	ISLAB

TREPONEMA PALLIDUM HEMAGGLUTINAATIO (TPHA) LIKVORISTA Li-TPHA, 3263

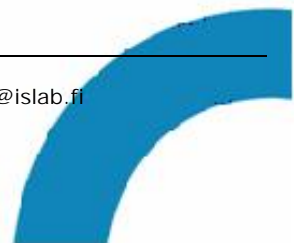
<i>Indikaatio</i>	Neurosyfiliksen diagnostiikka.
<i>Näytteenotto</i>	0.5 ml likvoria. Samanaikaisesti on tilattava myös S -TPHA (2759) tutkimus. Huom! Syfilisdiagnoosi on ennen likvorinäytteiden tutkimista varmistettava S -TrpaAb (4942) tutkimuksella.
<i>Säilytys</i>	Jääkaapissa.
<i>Menetelmä</i>	Treponema pallidum -spesifisiä vasta-aineita mittaava passivinen hemagglutinaatio.
<i>Tulkinta</i>	Viitearvot: Titteri alle 4 Neurosyfiliksessä nähdään yleensä TPHA-positiivinen tulos likvorissa. Jos seerumissa on korkea vasta-ainetaso, vasta-aineita voi tihkua seerumista likvoriin. Vasta-aineita voi siirtyä likvoriin myös vaurioituneen veri-aivoesteen (BBB) läpi ja likvorin kontaminoituessa verellä näytteenoton yhteydessä. Keskushermostoperäisen vasta-ainetuotannon arvioimiseksi tarvitaan kvantitatiivinen seerumin ja likvorin vasta-ainetasojen vertailu. Katso myös Li-KardAb (3362), Li-FTAAs (4171) ja S -TrpaAb (4942).
<i>Tulos valmiina</i>	Viikon kuluessa.
<i>Tiedustelut</i>	Puh. (017) 17 3211
<i>Tekopaikka</i>	Tutkimus teetetään alihankintana

KARDIOLIPIINI (LUES), VASTA-AINEET SEERUMISTA S -KardAb, 2031

<i>Indikaatio</i>	Syfiliksen hoidon tehon seuranta. Neurosyfilistä epäiltäessä Li-KardAb tutkimuksen rinnalla tehtävä vertailututkimus. Huom! Ensisijainen syfiliksen seulontatutkimus on S -TrpaAb (4942).
<i>Näytteenotto</i>	1 ml seerumia.
<i>Säilytys</i>	Jääkaapissa.
<i>Menetelmä</i>	Kardioliipiini mikroflokulaatio-testi (VDRL). Kaikki seerumit tutkitaan kardioliipiiniseulontakokeella. Mikäli seulontatesti on positiivinen, tehdään semikvantitatiivinen kardioliipiinimääritys eli määritetään seerumilaimennos (titteri), jossa kardioliipiinivasta-aineita on vielä osoitettavissa.
<i>Tulkinta</i>	Viitearvo: Titteri alle 1 Kardioliipiinikoe tulee positiiviseksi n. 3-6 viikkoa syfilistartunnasta ja pysyy positiivisena ainakin sekundaarivaiheen ajan. Latenssi- ja tertiäärivaiheessa kardioliipiinikoe voi olla negatiivinen. Onnistuneen hoidon jälkeen titteri yleensä laskee merkittävästi puolen vuoden kuluessa. Epäspesifisiä positiivisia reaktioita voivat aiheuttaa virusinfektiot, autoimmuunisairaudet ja raskaus sekä eräät verenpainelääkkeet. Katso myös S -TrpaAb (4952) ja Li-KardAb (3362).
<i>Tulos valmiina</i>	2-4 päivän kuluessa.
<i>Tiedustelut</i>	Puh. (017) 17 3211
<i>Tekopaikka</i>	ISLAB

KARDIOLIPIINI (LUES), VASTA-AINEET LIKVORISTA Li-KardAb, 3362

<i>Indikaatio</i>	Neurosyfiliksen diagnostiikka.
<i>Näytteenotto</i>	0.5 ml likvoria. Samanaikaisesti on tilattava S -KardAb (2031) tutkimus. Huom! Syfilisdiagnoosi on ennen likvorinäytteiden tutkimista varmistettava S -TrpaAb (4942) tutkimuksella.
<i>Säilytys</i>	Jääkaapissa.
<i>Menetelmä</i>	Kardioliipiini mikroflokkulaatio-testi (VDRL).
<i>Tulkinta</i>	Viitearvot: Titteri alle 1 Likvorin positiivinen kardioliipiinitulos viittaa yleensä neurosyfilikseen. Negatiivinen kardioliipiinitulos ei poissulje neurosyfilistä. Herkempiä tutkimuksia neurosyfiliksen osoittamiseksi ovat Li-TPHA ja Li-FTAAbs. Katso myös Li-TPHA (3263), Li-FTAAbs (4171) ja S -TrpaAb (4942).
<i>Tulos valmiina</i>	Viikon kuluessa.
<i>Tiedustelut</i>	Puh. (017) 17 3211
<i>Tekopaikka</i>	Tutkimus teetetään alihankintana

